

Biblioteca Ateneu Barcelonès

1006595477

2.901

Ateneu Barcelonès
Biblioteca

N.º Sala 405
Arm. 9-III
Est.

MEMORIAS

DE LA

ASSOCIACIÓ CATALANISTA

D'EXCURSIONS CIENTÍFICAS.

BARCELONA
TIPOGRAFIA DE JAUME JEPÚS
PASSADGE FORTUNY (UNIVERSITAT VELLA)

TALLER DE FOTOGRAFAT
DE J. THOMAS Y BIGAS
9, ARIBAU, 9.

Es propietat de la **Associació Catalanista d'excursions científicas.**

MEMORIAS

DE LA

ASSOCIACIÓ CATALANISTA

D'EXCURSIONS CIENTÍFICAS

ILUSTRADAS AB GRABATS

Y ACOMPANYADAS D'INDICES ANALÍTICHS.

VOLUM I

1876—1877

BARCELONA

EN LO LOCAL DE LA ASSOCIACIÓ

Paradis—10—2.º

Y EN LAS PRINCIPALS LLIBRERÍAS.

1880

Tenint la ASSOCIACIÓ CATALANISTA D'EXCURSIONS CIENTÍFICAS, com á medi principal de conseguir lo fi que 's proposa, lo coneixement de las bellesas artísticas y naturals de la terra catalana, resultat de las visitas que á sas distintas encontradas verifica, y no havent, per fortuna, mimvat l'entussiasme per lo treball d'investigació que animá desde sa fundació á tots los associats, pot veure avuy aplegats, com fruyt de sos afanys, un nombre important de memorias y dibuixos, trasllat, tal volta débil, mes sempre fidel, de las impresions rebudas y de las observacions fetas en aquells viatges.

Son coneguts per los associats tots aqueixos treballs, mercès á la lectura y exhibició que se n' han fet en las sessions, y, en part, per lo públich mitjansant los extractes que se 'n publican en lo bolletí mensual *L' Excursionista*; mes considera la Associació que no podrian reportar la utilitat que duhen sempre los resultats de tota investigació sino 'ls donava á la llum pública.

Y no ha obstat á semblant consideració lo tenir ben present que no pot presentar monografías ni memorias d' un caracter eminentment científich, y que, en cambi, deu concretarse á consignar las noticias recullidas en los diferents indrets que ha visitat; puix que ha tingut en compte que amés de contribuir á fer coneixer en sa verdadera fesomia lo Principat, pot servir aquesta publicació de guia al artista y al historiador, al arqueólech y al naturalista, pera empéndre treballs que ilustren y aclaren la historia artística ó científica de nostra terra.

Baix altre concepte mes concret creyém també abonada la publicació. Nostra pàtria, guardadora en antichs temps de riquesas ar-

tísticas que fóren demostració patent del alt grau de civilització que alcansá en sos diferents períodos històrics, se 'n troba avuy despullada, quedantnhi sols esquinsats bocins, que brillejan encara, de viu resplandor, en mitj d' una vegetació, un temps d' encisant bellesa, malmesa avuy per la mal aconsellada cobdicia. Las ciutats y vilas avansant los nous edificis per damunt las runas dels vells, passant d' una varietat pintoresca á la mes ensopidora monotonía; las viletas y las pagesias substituint llurs típiques y rahunadas construccions ab formas híbridas y mal apropiadas á llurs necessitats; los monastirs grandiosos convertits en bambolejants enderrochs; las ermitas y las parroquias foranas desfressadas ridiculament, quan no cayent á trossos per haver sigut substituidas per temples moderns; als castells restantloshi solzament llur gegantina ossamenta; las casas senyoriales perdent lo carácter; las obras d' art antigas arreconadas en l' oblit y venentse al extranger; la meteixa naturalesa privada de la ufanosa vegetació que 'n molts indrets l' adornava; tal es lo quadro que ha ofert Catalunya de mes

d' un segle ençà; y tal es lo camí que encara avuy segueix, malgrat la trascendencia que en totas las manifestacions de las passadas edats, ha reconegut especialment la ciència actual.

A aqueixa ruina hi oposaren ja desde 'l segle passat é hi han oposat en lo present alguns homens benemérits los esforços de llur inteligencia, y de llur treball, fent coneixer al poble la válua dels monuments y dels paisatges de la terra y en viatges literaris á nostras esglesias, en ressenyas artístiques sobre 'ls monuments catalans y en guias d' interés pera nostras encontradas, han donat gran impuls á una obra que avuy la CATALANISTA ha pres com á altre dels principals objectes de son institut, y á la qual coopera ab constancia, al costat de las Corporacions oficials, d' ella especialment encarregadas, y d' altres Associacions particulars que tenen consemblant objecte.

Y fins ara la Associació ha donat importancia especial á la investigació arqueològica y artística sobre las demás que integran la coneixensa complerta de totas las condicions

físicas, naturals y del treball de Catalunya, perque enten, de primer, que abans d' estudiar l' avuy d' un poble, convé tenir ben conegut son ahir; y perque esmenta, després, que essent las condicions artístiques, monumentals y literarias mes transitorias, per naturalesa, que las físicas y naturals, s' ha de procurar abans de tot arrabassar dels brassos del temps destructor, que rebent se las emporta, las despullas de lo que fou; assegurantlas per medi d' atinadas reconstruccions; fixantlas en imatge en lo paper ab l' ull viu y penetrant de la fotografia ó en lo menys precis, si mes artístich, del dibuixant, ó consignant llur recort en descripcions, quan altre no sia. Per aixó, donchs, es que en las presents memorias se registran principalment las riquesas monumentals, artístiques y arqueològiques de Catalunya, y s' apunten los paisatges que 'n tant galana abundó 'ns ofereix.

Lo ser degudas las memorias que forman objecte d' aquesta publicació á distints autors, fa que no puga existir en ella complerta identitat de criteri. Per aixó deixant l' Asso-

CIACIO á cada autor la integritat en la manifestació de son judici, s' ha limitat, com á retocch de conjunt, á acomodar la ortografia á una forma comuna y autorisada, y á corretgir alguna que altra volta senzillament l' estil dels originals, concretantlo tot lo possible á la consignació dels fets.

Ilustran la publicació grabats obtinguts per lo procediment del fotograbat sobre dibuixos fets per acreditats artistas á la vista dels croquis que posseheix l' ASSOCIACIÓ, trets durant las excursions.

Acompanya, al final, un índex analítich per materias, á fi de prestar verdadera utilitat á la obra, y de comensar ab éll un detallat inventari de las condicions naturals y artísticas de la terra.

Tal es lo treball que la ASSOCIACIÓ CATALANISTA D' EXCURSIONS CIENTÍFICAS ofereix á las personas amants de Catalunya y á las que 's complahuen en estudiarla, y que treu á llum ab tanta major confiansa quan té ben present la benvolenta acullida que 'l públich ha dispensat á las altres publicacions surtidas de son sí: *L' Album pintoresch monum-*

ental de Catalunya y 'l del monastir de Poblet.

Ab éll aporta á la obra comuna de la renai-xensa pátria una ofrena, si escassa en válua científica, rica en amor y entussiasme.
